



Centralna banka  
BOSNE I HERCEGOVINE  
Централна банка  
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ



## Komentar kretanja u sektoru nebankarskih finansijskih institucija na kraju 2023. godine

---



## Analiza finansijskog sektora u BiH na kraju 2023. godine

Na finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine na kraju 2023. godine poslovale su 121 finansijske institucije, koje su uključene u redovitu statistiku Centralne banke BiH, i to u bankarskom sektoru 21 banka i jedna razvojna banka i u sektoru nebankarskih finansijskih institucija (u daljnjem tekstu se koristi statistički termin sektor Ostalih finansijskih institucija/sektor OFI) koji obuhvata: 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, 28 mikrokreditnih organizacija, 33 investicijska fonda, 4 lizing društva, 7 brokerskih kuća i 2 burze. Prikupljanje ove statistike se vrši sukladno međunarodnoj metodologiji propisanoj u MMF-om Priručniku za monetarnu i finansijsku statistiku (2000.), putem jedinstvenog izvještajnog obrasca 2SR za banke i 4SR za nebankarske finansijske institucije (Standardized Report Forms/SRF). Rabljenjem jedinstvenih izvještajnih obrazaca za predstavljanje bilance stanja moguće je proizvesti agregirane i harmonizirane podatke za razinu BiH.

### Broj finansijskih institucija u BiH

Finansijske institucije u BiH	pros. '22.			lip. '23.			pros '23.		
	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno
Banke*	14	8	22	14	8	22	14	8	22
Društva za osiguranje i reosiguranje	12	14	26	11	14	25	11	14	25
Mikrokreditne organizacije	13	14	27	14	15	29	13	15	28
Investicijski fondovi	18	14	32	18	15	33	18	15	33
Lizing društva	4	0	4	4	0	4	4	0	4
Brokerske kuće	4	4	8	3	4	7	3	4	7
Burze	1	1	2	1	1	2	1	1	2
<b>Ukupno</b>	<b>66</b>	<b>55</b>	<b>121</b>	<b>65</b>	<b>57</b>	<b>122</b>	<b>64</b>	<b>57</b>	<b>121</b>

\* Uključena Razvojna banka FBiH

Ukupna aktiva finansijskog sektora u Bosni i Hercegovini je na kraju 2023. godine iznosila 47,68 milijarde KM (nekonsolidirani podatci) i veća je za 2,51 milijardi KM ili za 5,5% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Najveće sudjelovanje su i dalje imale banke koje su sudjelovale sa 87,7 % u ukupnoj aktivni finansijskog sektora. Društva za osiguranje i reosiguranje sudjeluju sa 2,63 milijardi KM, odnosno 5,5 % od ukupne aktive finansijskog sektora. Uspoređujući sa stanjem na kraju 2022. godine, društva za osiguranje i reosiguranje, mikrokreditne organizacije, lizing društva i burze bilježe porast aktive, dok je kod investicijskih fondova i brokerskih kuća došlo do neznatnog pada bilančne sume.

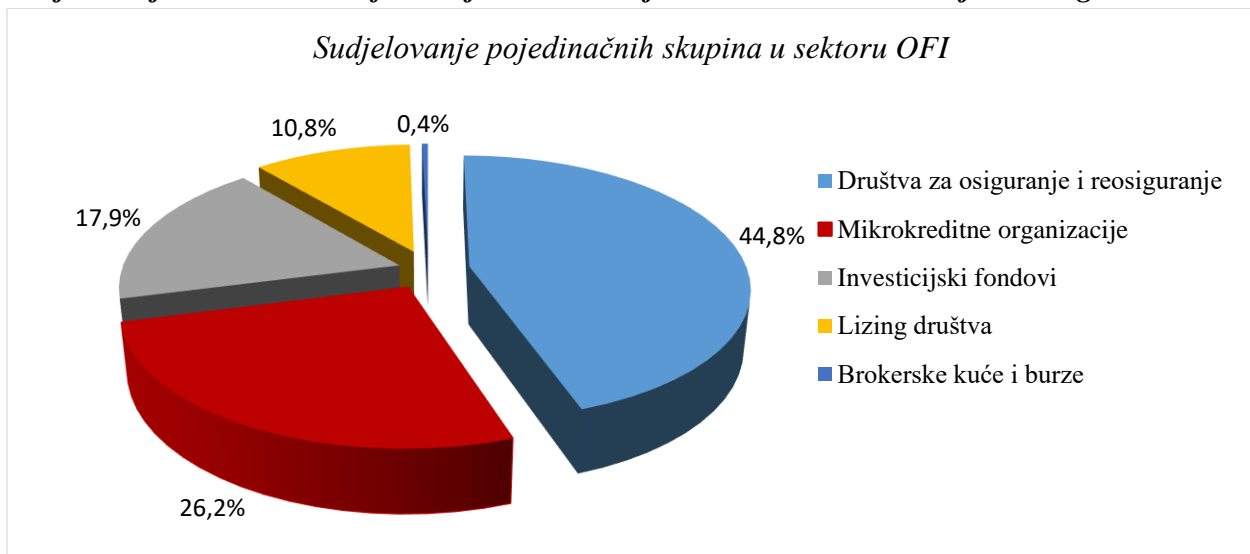
### Financijski sektor u BiH (milijuni KM)

Financijske institucije u BiH	12/2022		06/2023		12/2023		Indeks rasta aktive	
	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	12.2023/12.2022	12.2023/06.2023
Banke	39.709,7	87,9	40.225,3	87,6	41.810,9	87,7	105,3	103,9
Društva za osiguranje i reosiguranje	2.472,2	5,5	2.586,6	5,6	2.628,9	5,5	106,3	101,6
Mikrokreditne organizacije	1.361,7	3,0	1.437,8	3,1	1.539,5	3,2	113,1	107,1
Investicijski fondovi	1.074,6	2,4	1.052,7	2,3	1.049,5	2,2	97,7	99,7
Lizing društva	533,8	1,2	602,6	1,3	631,8	1,3	118,4	104,9
Brokerske kuće	14,8	0,0	13,3	0,0	12,9	0,0	86,8	96,6
Burze	10,6	0,0	11,1	0,0	10,8	0,0	101,3	97,2
<b>Ukupno za sektor</b>	<b>45.177,5</b>	<b>100,0</b>	<b>45.929,4</b>	<b>100,0</b>	<b>47.684,3</b>	<b>100,0</b>	<b>105,5</b>	<b>103,8</b>

### Sektor nebankarskih financijskih institucija (sektor OFI)

Stanje ukupne aktive sektora OFI u BiH je na 31. 12. 2023. godine iznosilo 5,87 milijardi KM i veće je za 405,6 milijuna KM ili 7,4 % u usporedbi sa stanjem na kraju 2022. godine, a u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2023. godine veće je za 169,2 milijuna KM ili 3,0%. Najveću aktivu u okviru sektora OFI imala su društva za osiguranje i reosiguranje sa 2,63 milijardi KM, što predstavlja sudjelovanje od 44,8 % u ukupnoj aktivni sektora OFI, zatim slijede mikrokreditne organizacije sa 1,54 milijarde KM (26,2 % sudjelovanja), investicijski fondovi sa 1,05 milijardi KM (17,9 % sudjelovanja), lizing društva sa 631,8 milijuna KM (10,8 % sudjelovanja), preostalih 23,7 milijuna KM (0,4 % sudjelovanja) se odnosi na aktive brokerskih kuća i burzi u BiH.

### Sudjelovanje nebankarskih financijskih institucija u sektoru OFI na kraju 2023. godine



U nastavku je data kratka analiza tri podsektora sa najvećim sudjelovanjem u sektoru OFI.

## **Društva za osiguranje i reosiguranje**

Na tržištu osiguranja u BiH, na kraju 2023. godine, poslovala su 24 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, od čega 15 društava obavlja djelatnost neživotnog osiguranja, a 10 su kompozitna društva koja obavljaju poslove neživotnog i životnog osiguranja. Društva za osiguranje u BiH bilježe kontinuiran i stabilan godišnji porast aktive i imaju 44,8% sudjelovanja u ukupnom sektoru OFI. Bilančna suma sektora osiguranja (sa uključenim reosiguranjem) na dan 31. 12. 2023. godine iznosila je 2,63 milijarde KM i veća je za 42,2 milijuna KM, odnosno 1,6 % u odnosu na stanje na dan 30. 06. 2023. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veća je za 156,6 milijuna KM ili 6,3 %.

Najznačajnije sudjelovanje u strukturi aktive imaju vrijednosni papiri, koji su na kraju 2023. godine iznosili 746,9 milijuna KM, odnosno 28,4 % ukupne vrijednosti aktive, zatim ostali depoziti (prvenstveno oročeni depoziti kod banaka) i nefinancijska aktiva (nekretnine). Ulaganja u vrijednosne papire, prvenstveno entitetske obveznice, bilježe kontinuiran rast i na kraju 2023. godine su veća za 17,3% u odnosu na prvo polugodište 2023. godine, a u odnosu na 31. 12. 2022. godine za 20,9%.

U strukturi pasive najveće sudjelovanje od 66,5 % imaju bruto tehničke rezerve koje su na dan 31. 12. 2023. godine iznosile 1,75 milijardi KM i veće su za 1,4 % u odnosu na stanje na polugodištu 2023. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, bruto tehničke rezerve osiguranja bilježe rast od 5,8%.

## **Mikrokreditne organizacije u BiH**

Bilančna suma mikrokreditnih organizacija na kraju 2023. godine iznosila je 1,54 milijarde KM i veća je za 177,8 milijun KM ili 13,1% u odnosu na kraj 2022. godine, a u odnosu na kraj polugodišta 2023. godine veća je za 101,7 milijuna KM ili 7,1%. Od ukupne bilančne sume na mikrokreditne fondacije (MKF) se odnosi 645,7 milijuna KM ili 41,9%, dok se na mikrokreditna društva (MKD) odnosi 893,8 milijuna KM ili 58,1%.

Ukupni iznos plasiranih kredita kod mikrokreditnih organizacija na kraju 2023. godine iznosio je 1,25 milijardi KM, što predstavlja 81,3% ukupne aktive. U usporedbi sa stanjem na kraju 2022. godine, mikrokreditni portfolio bilježi rast od 165,5 milijuna KM ili 15,2%, dok je u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2023. godine veći za 91,7 milijuna KM ili 7,9%. Promatrajući sektorsku strukturu plasiranih kredita, dominantno je sudjelovanje mikrokredita odobrenih fizičkim osobama u visini od 97,2%, a preostalih 2,8% se odnosi na mikrokredite odobrene pravnim osobama.

Osnovni izvor sredstava mikro kreditnih organizacija su obaveze po uzetim kreditima koje su na kraju 2023. godine iznosile 771,5 milijun KM ili 50,1% ukupne pasive i veće su u odnosu na kraj 2022. godine za 102,7 milijuna KM ili 15,4%, dok su u odnosu na kraj polugodišta 2023. godine veće za 45,4 milijuna KM ili 6,2%. Ukupni kapital mikro kreditnih organizacija na kraju 2023. godine iznosi 582,9 milijuna KM ili 37,9% ukupne pasive i veći je za 59,7 milijuna KM ili 11,4% u odnosu na kraj 2022. godine, dok je u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2023. godine veći za 41,6 milijun KM ili 7,7%.

## Investicijski fondovi

Ukupna aktiva investicijskih fondova na kraju 2023. godine iznosila je 1,05 milijardi KM i manja je u odnosu na stanje na kraju 2022. godine za 25,1 milijuna KM, odnosno 2,3%, a u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2023. godine, manja je za 3,2 milijuna KM ili 0,3%.

Ulaganja investicijskih fondova u iznosu od 992,4 milijuna KM čine 94,6% njihove ukupne aktive. U strukturi ulaganja investicijskih fondova najveće sudjelovanje imaju ulaganja u vlasničke vrijednosne papire oko 45,4%, zatim ulaganja u dužničke vrijednosne papire 33,7%, ulaganja u depozite 18,6% i najmanji procenat od 2,3% se odnosi na ulaganja u nekretnine.

